C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Kuttner_Henry-Nadrobot.pdb

PDB Name: Kuttner Henry - Nadrobot
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 28.9.2007
Modification Date: 28.9.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Henry Kuttner
Nadrobot
(ikarie 1997/02)

Původně ten robot měl otevírat plechovky. Ale na otevírání plechovek si Gallegher už nevzpomínal. To pro něj bylo typické. Gallegher se s vědou nepáral. Byl, aspoň to o sobě tvrdil, nemetodický génius. Byl schopný vzít pár baterií, klubko drátu a háček a sestrojit nový typ chladicího boxu. Přesně tak začala ta věc kolem časovače. A nejen ta. Gallegher si opilecky pobrukoval. Zíral do plechovek od piva.
Řešil problém. Kocovinu. Ležel na gauči ve své laboratoři. Dokonale zhroucená troska hubeného, vysokého muže. Tmavé nečesané vlasy mu padaly do očí. Po krátkém boji přelstil ovládání mechanického baru. Byl u cíle. Zdřevěnělý jazyk probudilo k životu velmi suché Martini.
Měl pocit, že se snaží na něco myslet. Zřejmě. Souviselo to nějak s tím robotem. Nebo nesouviselo?
"Jsi v pořádku, Joe?" zeptal se.
Robot stál před zrcadlem a zkoumal svoje vnitřnosti. Měl průhledný trup. Ozubená kolečka se v něm točila jako o závod.
"Když už mě rušíš," odpověděl Gallegherovi, "prosím, nehulákej. A vyžeň tu kočku."
"Kočku?"
"Chodí tady kolem."
"Ty slyšíš..." Gallegher zpozorněl.
"Jako by tloukla na buben," řekl robot. A dodal: "Už mě unavuješ tím hulákáním." Joe měl odpudivý pisklavý hlas, který Galleghera nutil k úvahám o dlažební kostce, vržené do skleníku. Na průsvitnou výplň

dveří dolehl stín. Ten stín Gallegherovi něco připomínal. Nebo někoho.
"Jsem Brock," ozvalo se za dveřmi. "Harrison Brock. Otevřete!"
"Je odemčeno." Gallegher se nenamáhal vstát. Sledoval apatickým, zasmušilým pohledem, jak do dveří vchází dobře oblečený muž středního věku, a přemýšlel, odkud ho zná. Brockovi bylo čtyřicet, maximálně padesát let, měl pěstěnou, hladce oholenou tvář a v očích nervózní, skoro nepřátelský výraz. Byla to povědomá tvář. Ale proč?
Brock se rozhlížel po velké, dlouhodobě neuklízené laboratoři. Zadíval se na robota, pak popošel o pár kroků dopředu, znovu se rozhléd a zůstal stát s rukama v bok. Působil dojmem člověka, který by si sedl, kdyby věděl kam.
"Tak co?" řekl.
"To se mi nelíbí, to vaše tak co" zamumlal Gallegher. Pořád ležel na gauči a pil doušek po doušku velmi suché Martini. "Být vámi, nerozčiloval bych mě. Posadil bych se a seděl bych. Tam vzadu je dynamo. Trochu se na něj práší, ale.
"Máte to?" zavrčel Brock. "Dal jsem vám týden. Tady v kapse vám nesu šek na deset tisíc. Stojíte o něj nebo nestojíte?"
"Ovšem...".Gallegher natáhl ruku do míst, kde tušil Brocka. "...že ho chci."
"A za co?"
"No... správná otázka," uznal Gallegher bezelstně.
Výraz v očích byl od té chvíle ještě nervóznější a nepřátelštější. "Proboha!" Brock začal přecházet z místa na místo. "Prý mi nepomůže nikdo, když mi nepomůžete vy. Říkali, že se chováte nemožně. Ale to je slabé slovo. Sakra. Jste vynálezce nebo idiot?"
Gallegher zavzdychal. "Počkejte chvíli. Já si vzpomenu. Mluvili jsme spolu. Před týdnem. Nebo nemluvili?"
"Mluvili..." Brockovi se do kulatého obličeje nahrnula krev. "Já jsem mluvil! Vy jste tu ležel, tady na gauči. Nasával jste a recitoval verše. Zpíval jste Frankie a Johnnie, snad stokrát, než jste se uráčil věnovat mi pozornost."
"No... je fakt," přikývl Gallegher, "že jsem pil. Piju. Uvolňuje to podvědomí. A to je potřeba. Nejlepší nápady jsem vždycky dostal, když jsem byl nametenej," řekl s úsměvem. "Když se napiju, mám ve všem jasno. Všechno je jasný jako zvon. Jako zvon. Vlastně..." Zarazil se. "Vlastně jsme o něčem mluvili. Nebo nemluvili?"
"Budete už zticha, vy dva?" zeptal se robot ze svého místa před zrcadlem.
Brock sebou trhl. Gallegher mávl rukou. "To nic. To je Joe. Jenom Joe. Ani nevím, proč jsem ho dával dohromady."
"Robota?"
"Je k ničemu. Asi jsem přebral nebo co - a dopadlo to takhle. Pořád tam stojí a civí do zrcadla. A zpívá. Zpívá jako siréna. Chcete ho slyšet?"
Brock zaťal zuby. "Podívejte se, Galleghere, jsem v nepříjemné situaci. A vy jste slíbil, že mi pomůžete. Jestli ne, budu na mizině."
"No... já jsem na mizině už pár let," poznamenal vědec. "A nevadí mi to. Dělám svou práci. Kdybych studoval - myslím, kdybych se neflákal místo studování, strčil bych Einsteina do kapsy. No... možná. Aspoň to o mně říkají. Vypadá to, jako by někde místo mě studovalo moje podvědomí nebo co. Je to zvláštní. Když se napiju, když jsem dost mimo, zvládnu..."
"Teď jste mimo," utrousil Brock vyčítavě.
"Ne. Vy to nechápete. Jak by vám bylo, kdybyste se probudil a koukal jste, že máte robota, a nevěděl jste proč?"
"Já..."
"Vám by se to nestalo, co?" zamručel Gallegher. "Vy se berete vážně, co, Brocku? Protože pijete víno. V tom to bude. Moment." Pustil se do polykání dalších doušků velmi suchého Martini.
Brock se od něj odvrátil. Chodil po místnosti v uličkách mezi tajemně vyhlížejícími, zaprášenými monstry.
"Jestli vy jste vědec, tak ať Bůh pomáhá vědě."
"No... jsem. Vědec. Přirovnal bych se k Larrymu Adlerovi," řekl Gallegher. To byl muzikant. Žil před sto

lety nebo tak nějak. Jsem jako on. Kašlu na teorii. Na noty. Moje podvědomí tohle nepotřebuje."
"Víte vůbec, kdo já jsem?" přerušil ho Brock.
"No... po pravdě řečeno... měl bych to vědět?"
Brock dotčeně pokýval hlavou. "Představte si, že měl. Měl byste mě znát, když mě zná každý. Jsem Brock. Harrison Brock. Jsem majitel Vox-View Pictures."
"Ne," ozval se robot od zrcadla "To nepřichází v úvahu, Brocku."
"Cože?"
Gallegher zívl. "Promiňte, nepředstavil jsem vás. Pane Brocku, tohle je Joe. Joe, tohle je pan Brock z... z Vox-View..."
Joe se ohlédl. Mechanismus pod průhlednou lebkou pracoval pořád stejně rychlým, rovnoměrným tempem. "Těší mě, pane Brocku. Dovolte, abych vám blahopřál. Máte obrovské štěstí, že můžete slyšet můj hlas."
"To opravdu..." Podnikatel obrátil oči v sloup, "...mám štěstí."
"Marnost nad marnost a všechno je marnost," poznamenal Gallegher tiše. "S Joem nic nenaděláte. Nemá smysl mu něco vysvětlovat."
Robot Galleghera ignoroval. "Zkrátka to nepřichází v úvahu," skřehotal pisklavým hlasem. "Peníze mě nezajímají. Já vím, svět by nám ležel u nohou, kdybych se objevil ve vašich programech, ale sláva pro mě nic neznamená. Nic. Pro mě je důležité vědomí vlastní bezchybnosti."
Brock se zahryzl do rtu. "Podívejte, Galleghere!" vybuchl. "Já tu nikomu nenabízím roli. Jasné? My dva jsme spolu uzavřeli dohodu. Sakra. Tohle je o nervy. Pche! Jste blázen."
"Vaše motivace je zřejmá. A naivní," odpověděl místo Galleghera Joe. "Předstíráte nezájem. Chcete snížit cenu. Je to zbytečné. Mě si nekoupíte. Tonální kvality mého hlasu..."
"Blázen! Zatracený blázen!" syčel Brock v návalu bezmocného vzteku. Robot se důstojně otočil a zadíval se do zrcadla.
"Mluvíte příliš hlasitě," upozornil Brocka. "Je to disonantní a nepříjemné. Celý jste nepříjemný. Pohled na vás mě znechucuje." Mechanismus v útrobách robota tiše předl. Joe vysunul oči na tykadlech dál od hlavy. Se zjevným zalíbením si prohlížel svůj zevnějšek.
Gallegher se u mechanického baru dusil smíchy. "Neberte to osobně. Joe se pořad do někoho naváží. Do mě taky. To bylo před hodinou, tady v laboratoři. Uklouznul jsem po ohryzku. Od jablka. Pořadně jsem sebou praštil. A Joe mi povídá: 'Pochopitelně. Logika pravděpodobnosti. Příčina a důsledek. Tys nevěděl, že na ten ohryzek šlápneš? To je trapné. Já to věděl od samého začátku.' Vlastně musím uznat, že měl pravdu. Ubohá paměť, která nefunguje v obou směrech."
Brock si sedl na dynamo. V laboratoři byla dvě. Menší sloužilo jako sedátko. Na větším byl kostrbatý nápis MRCHA. To nesloužilo zřejmě k ničemu. "Já se nepřišel bavit o robotech," řekl majitel Vox-View Pictures. Do hlasu se mu vkrádala hořkost.
"Proč ne? Tohle není obyčejný robot. Pomalu z něj budu mít komplex méněcennosti," zívl Gallegher.
"Dáte si něco k pití?"
"Ne. Jsem tu obchodně. Mám problém. Najal jsem vás, abyste ho vyřešil. A vy si klidně hrajete s nějakým robotem."
"Najal jste mě? To bych... myslím, že si vzpomínám."
"Dohoda," ožil Brock, "byla deset tisíc."
"Mám nápad. Co kdybych vám za ten šek dal Joea? Neproděláte. Zkuste s ním něco natočit."
"Nebudu točit, když nic nevymyslíte," odsekl Brock. "Už jsem vám jednou říkal, že..."
"To jsem byl opilej," přerušil ho Gallegher. "A teď mám okno. Musel byste mi všechno vysvětlit znova."
Brock naprázdno polkl. Vytáhl z kapsy pero a v regále za sebou nahmatal časopis. "Dobře," začal kreslit na obálku. "Mé prioritní akcie se pohybují kolem dvaceti osmi. To je hluboko pod nominální hodnotou. A kdyby..."
"Máte štěstí, že jste vzal ten časopis, a ne tu středověkou listinu tam vedle. To by vás přišlo na pěknej balík," utrousil Gallegher suše. "Znal jsem chlápka, co čmáral po ubrusech. A ten chlápek... hmmm... akcie. Omáčku vynechte a řekněte mi rovnou, s kým a jak chcete vyběhnout."
"Nepřichází v úvahu," trval na svém robot u zrcadla. "Nic nepodepíšu. Budu přijímat lidi tady. V

laboratoři. Dovolím, ať mě obdivují, když nebudou mluvit hlasitě."
"Blázinec," zavrčel Brock. Snažil se nutit ke klidu. "Poslouchejte, Galleghere, tohle jsme probírali před týdnem. Ale budiž."
"Jestli vám to pomůže, představujte si, že to vyprávíte Joeovi."
"To nebylo vtipné. Vy opravdu nic nevíte o Vox-View Pictures?"
"No... je to největší a nejlepší televizní společnost. Nemá konkurenci. Snad Synatony, ale..."
"Synaton nás vytlačuje z trhu."
Gallegher udiveně zamrkal. "Vás? Máte nejlepší programy. Barvy, trojrozměrnost. Nejlepší techniku, herce, muzikanty, zpěváky."
"Nepřichází v úvahu," řekl robot. "Nic nepodepíšu."
"Zklapni, Joe. Jste špička ve svojí branži, Brocku. Vážně. To nechápu. Oni na vás někde něco vyhrabali?"
"Je za tím politika," poposedl si Brock na dynamu. "Černé sály, víte, o to jde. Každá nezákonná projekce nám snižuje zisk. A policie nad tím zavírá oči, protože Synaton pomohl při volbách dnešní administrativě. To můžu pořád prosit, aby se v nepovolených sálech udělala razie."
"V černých sálech..." Gallegher se ušklíbl. "To jsem slyšel, že tam lidi chodí."
"Retromóda, to víte. Návrat ke starému dobrému filmu z časů, kdy kino a divadlo ještě konkurovalo televizi, kdy lidi byli ochotní sedět v davu a koukat se na jeviště nebo na plátno. Tenkrát byla trojka výsadou těch nejbohatších. Dokud jsme nepřišli s načítačem, střední vrstva si nic takového nemohla dovolit. Každému je jasné..."
"Hm," pokrčil rameny Gallegher. "O tohle já se nezajímám. Já jsem radši tady. V laboratoři. Pokud tu mám co pít, samozřejmě. Moment. O čem jsme mluvili? O nějakém načítači, ne?"
"Ano. Jistě. My televize neprodáváme. Pronajímáme je. Poplatek závisí na míře konzumace. Vysíláme nepřetržitě. Komedie, tragédie, relaxační programy, seriály, hudbu. Všechno v barvě a ve třech rozměrech. Čím delší dobu se díváte, tím větší poplatek vám účtujeme. Což je fér, to jistě uznáte. Náš člověk vám jednou měsíčně přijde zkontrolovat načítač. Nic víc. Televizory a instalace jsou zdarma. Ostatní společnosti to dělají podobně, ale jsou menší než já a nemůžou mě ohrozit. Nevadí mi. Jediná společnost, která mě může ohrozit, je Synaton. Přesněji řečeno, tam u nich si to myslí," dodal Brock temným, nervózním hlasem.
"Takže?"
"Takže vsadili na společný prožitek. Na publikum. Ještě nedávno by to byla utopie. Neexistoval způsob, jak se u velkého trojrozměrného obrazu vypořádat s neostrostmi a přesahy. Ale teď je to jinak. Zvětšeniny jsou stejně kvalitní jako obraz v běžné domácí televizi tři krát čtyři. A tak Synaton začal skupovat duchy."
"Moment. Co to znamená - kupovat duchy?"
"Abyste rozuměl, dřív byla v módě velkorysost. Znáte budovu Rádio City Music Hall? Znáte ji? To byla doba nástupu televize. I ta dvojrozměrná už pěkně zostřila konkurenci. Kdo neměl obrovské, perfektně vybavené kino, ten zkrachoval. Stavěly se co nejnápadnější mamutí komplexy. Obludy, o které za pár let nikdo nestál, protože v televizi běželo trojrozměrné vysílání a éra divadel a kin byla pryč. Nikdo tam nechodil. Nikdo nechtěl financovat ani jejich demolici. Rozumíte? Staly se z nich přízraky. Duchové. A Synaton je teď renovuje. A pouští tam svoje programy. Všude se to přetřásá. Společný prožitek. Mánie. Lidi jsou tím posedlí. Snobové. Stádo."
Gallegher přimhouřil oči. "Řekněte mi jednu věc - proč to neděláte i vy? Proč nekupujete ty... duchy?"
"Kvůli patentům," zavrčel Brock. "Před deseti lety jsme, Synaton a já, podepsali dohodu, že zásadní inovace budeme na trh uvádět paralelně. A oni se z toho vysmekli. Dohoda je prý padělek. Taková nehoráznost! Nemohlo by jim to u soudu projít, kdyby nebyli se soudcem jedna ruka. Víte, jak to myslím. Zkrátka, technici tam u nich vyvinuli novou metodu zvětšování trojrozměrných obrazů. A vedení Synatonu si to zatraceně dobře umělo spočítat. Mají patenty na všechno, na všechny variace, na každou maličkost, detail. Dvacet sedm patentů. Naše technické oddělení pracuje ve dne v noci. Snažili jsme se vymyslet něco podobného, obejít jim tu jejich patentovou zeď, ale nešlo to. Jak říkám, zatraceně dobře si to spočítali. Jejich systém - dali mu jméno Magna - je kompatibilní se všemi typy trojrozměrné televize,

ovšem používat se smí jen u přijímačů Synaton. Rozumíte?"
"Není to etické, ale je to legální," řekl Gallegher. "Být vámi, beru to jako fakt a zaměřím se na kvalitu. Vaše programy jsou lepší. Podle mě to chce trpělivost."
"Trpělivost?" Brock zavzdychal. "Teď? Přichází věk S.P. Ve všech novinách to čtete. Omílají to pořád dokola. Společný prožitek. To je úplně nová situace. Prosím vás. Kvalita. Koupíte za čtyři dolary jednu dobrou, nebo dvě horší skotské?"
"Koupím to, na co mám chuť."
"Možná byste měl pravdu, kdyby tu nebyly ty černé sály," řekl Brock rozmrzele. "Víte, proč tam lidi chodí? Protože tam jsou na přijímačích Vox-View systémy Magna. Vstupné je nízké. Nezaplatíte ani tolik, kolik byste zaplatil, kdybyste se na náš program díval doma. A to není všechno. Máte společný prožitek. A ještě máte radost, že děláte něco tak trochu nezákonného. Řekněte mi jediný důvod, proč byste tam nešel."
"Potíže s policií," ušklíbl se Gallegher.
"Prosím vás, jaké potíže? Kdo by se bál potíží? Myslíte, že lidi nepoznají, o co jde? Sakra. Politika. Hnus. Pořád stejný hnus. Odedávna. Tak to chodilo už za prohibice. Když dva dělají totéž, není to vždycky totéž. Rozumíte? Nemůžu počítat se soudem, ani s policií. Nemůžu snížit poplatek, protože jsem na hranici ztráty. A sledovanost Vox-View klesá. Je to začarovaný kruh. A kdo za ním stojí, co myslíte?"
"Synaton?"
"Ovšem. Ty černé sály buď podporuje, nebo přímo řídí. Až mě zruinují, bude Synaton mít monopol. Zaplaví trh svinstvem, sníží honoráře. Umělce bude držet pod krkem. Ještě si na mě vzpomenou. Já platil královsky."
"Královsky?" Gallegher se podíval Brockovi do očí. "Těch mizerných deset tisíc, to je podle vás..."
"To byla předběžná suma," poposedl si Brock. "Konečnou sumu určíte vy sám. V rozumných mezích," dodal.
"Tím chcete říct, že si určím v rozumných mezích rozumnou astronomickou sumu? Aha. Opravdu jsem vám něco slíbil?"
"No ovšem."
"Jestli je to pravda, něco mě muselo napadnout," řekl Gallegher zamyšleně. "Uvidíme, Nemluvil jsem náhodou o něčem konkrétním?"
"Mluvil jste o mramorových deskách a... o své Karkulce."
"To jsem zpíval," odvrátil se Gallegher na gauči od mechanického baru. "To je taková písnička. Zpívání mě uklidňuje. Zpívání a pití. Často se ptávám, co obchodník s vínem..."
"Cože?"
"...koupí tak draze a prodá tak levně. To nic. Toho si nevšímejte. To bylo z Omara. A vaši technici?"
"Ti nejlepší. Královsky placení."
"Mě zajímá, jak jsou daleko s výzkumem."
"Abych byl upřímný..."
"Budu se na to muset podívat," zakroutil Gallegher hlavou. "Nesnáším výzkum. Informační příprava mě dohání k šílenství. Ale jen součet prvků dá dohromady celek. Chápete to? Já to nechápu. Mívám problémy se slovy. Něco řeknu a pak nevím, co jsem povídal. To je úplná detektivka," usmál se. "Bolí mě hlava. Moc mluvím a málo piju. Kde jsme to přestali?"
"Na cestě do blázince," zavrčel Brock. "Kdybyste nebyl moje poslední naděje..."
"Nepřichází v úvahu," ozval se pisklavý hlas od zrcadla. "Tu smlouvu klidně roztrhejte, Brocku. Sláva pro mě nic neznamená. Nic."
"Zklapni!" okřikl Joea Gallegher. "Nebo ti zařvu do ucha."
"Jen to zkus, hlupáku!" vypískl Joe. "Jen mě rozbij! Rozbij mě! Primáte. Dělej, co umíš. Zabij mě. Nezáleží mi na životě. Nemám pud sebezáchovy jako ty. Pojď. Pojď mě zabít. Rychle."
"Tak to vidíte," řekl Gallegher Brockovi. "Železná logika. S ním nic nepohne. Můžete mu nadávat, můžete mu vyhrožovat. I kdybyste ho rozbil na kusy, jemu je to fuk."
"Mně taky," procedil Brock mezi zuby. "Já chci vědět..."
"Jo. Podívám se na to. Smím do vašich studií?"

"Napíšu vám propustku." Brock něco rychle načmáral na zadní stranu vizitky. "Dáte se do práce teď hned?"
"Samozřejmě." Lhaní patřilo k věcem, které Gallegher zvládal bez potíží. "Jenom klid. Běžte klidně spát. Nebo na procházku. Všechno je pod kontrolou. Řešení najdu brzy, nebo..."
"Nebo co?"
"...nebo ho nenajdu brzy." Vědec stiskl pár knoflíků na ovládacím panelu vedle gauče. "Už mě omrzelo Martini. Že já nesmontoval barmana, když jsem se už montoval s robotem. Sakra. To mačkání knoflíků mě deprimuje. Hmm. K věci. Já vím. Nebojte se. Věřte mi. Všechno je pod kontrolou."
Televizní magnát váhavě vstal z dynama. "Tak tedy... spoléhám na vás. Máte mou plnou podporu. Cokoli budete potřebovat..."
"Blondýnku," zasnil se Gallegher. "Víte, tu od vás. Ona je skvělá. Prostě nádherná. Silver O'Keefová, myslím. Tu bych potřeboval. Jinak nic."
"Je hloupé, že jste sem šel zbytečně, Brocku," skřehotal robot. "Bohužel, smlouva mezi mnou a vámi nepřichází v úvahu. I tak jste šťastný člověk. Směl jste vidět mou bezchybnost a slyšet můj hlas. Mimochodem, buďte tak laskav a neposílejte za mnou příliš mnoho lidí. Primáti jsou hluční. Rušili by mě."
"Kdo nemluvil s Joem, neví, co je demagogie," řekl Gallegher. Usmál se. "Dobře. Jsme dohodnutí. A nezapomeňte - ta blondýnka."
Brock pohnul rty. Otevřel ústa, jako by chtěl něco namítnout, ale pak zřejmě usoudil, že by to bylo marné.
"Sbohem, znechucující tlouštíku," rozloučil se s ním Joe.
Když televizní magnát práskl dveřmi, Gallegher unaveně zavzdychal. "Proč to děláš?" zeptal se robota.
"Ten chlápek je z tebe na mrtvici."
"Snad si nemyslel, že je krásný a štíhlý?"
"Krása je relativní."
"Tím se utěšuje každá hříčka přírody. Včetně tebe, hlupáku."
"A co jseš ty? Hromada šrotu. Kolečka, písty, čepy, šrouby. Materiál z třetí ruky."
"Jsem dokonalý," řekl Joe, aniž by odtrhl oči od zrcadla.
"Namouduši bych rád věděl, proč jsem tě dával do toho průhled-nýho krytu."
"Aby všichni mohli obdivovat můj systém. Já to nepotřebuji. Mám, pochopitelně, rentgenové vidění."
"A ozubená kolečka v hlavě. Proč jsem ti dával mozek do břicha? Kvůli bezpečnosti?"
Joe neodpověděl. Z jeho útrob se ozývalo pronikavé bzučení. Gallegher ho snášel jen chvíli - dokud nevypil sklenici ginu.
"Přestaň!" zarval. "Pískáš jako stará lokomotiva na zrzavých kolejích."
"Mluví z tebe závist," odsekl Joe. Bzukot zmizel někde za hranicí ultrazvukového pásma. Půl minuty bylo ticho. Pak v celé čtvrti začali výt psi.
Gallegher s námahou odlepil své vytáhlé končetiny od povrchu gauče. Vstal. Musel pryč. Na vzduch. V laboratoři ho všechno rozčilovalo. Nepořádek, prach, ovládací panel, gauč, robot. Ten zvlášť. Joe se hlasitě rozesmál. Pronikavým, kdákavým smíchem. Gallegher si povzdechl.
"Co to má znamenat?"
"Přemýšlej," skřehotal Joe.
O čem? O rentgenové senzorice. O programech na principu teorie pravděpodobnosti, logiky ve vztazích příčin a důsledků? Tyhle parametry v téhle sestavě nedávaly smysl. Gallegher tiše zaklel, sáhl na věšák pro beztvarý černý klobouk a zamířil ke dveřím. Sotva je otevřel, dostal od malého, zavalitého muže ránu do žaludku.
"Huuch! To jsou ty vaše žertíky, co? Ale opakujete se, pane Kennicott. Je mi líto, nenabídnu vám nic k pití."
Snědá tvář pana Kennicotta se zkřivila do zlověstné grimasy. "Kašlu na tvoje smradlavý pití. Chci prachy. Svoje prachy. No?"
Gallegher chápavě potřásl hlavou. "Máte štěstí. Zrovna jdu vybrat šek."
"Máš mý diamanty. Chtěl jsi je. Tak zaplať. Šek už jsi mi dával. Vrátili mi ho. Nebyl krytej. No?"
"To se mohlo stát," uznal Gallegher. "Mívám potíže s platební bilancí."

Kennicott vztekle poskočil na prahu. "Tak vrať diamanty! No?"
"Použil jsem je. Při experimentu, chápete. Už si nevzpomínám přesně při jakým. Trochu jsem pil, když jsem je od vás kupoval. A..."
"Trochu? Byl jsi jak doga. No a co? Nebudu už čekat. Bud' mi zaplatíš, nebo se ti projdu po ksichtě."
"Zmiz, umouněnce," ozval se Joe vzadu v místnosti. "Jsi nesnesitelný."
Gallegher rychle vyvedl Kennicotta ven a zamkl za sebou dveře. "Papoušek," usmál se omluvně na zavalitého snědého mužíčka. "Brzy mu zakroutím krkem. A ty prachy, o ty nepřijdete. Mám teď zakázku. Velkou. Až mi zaplatí, vyrovnám dluhy."
"Pche," vyprskla snědá tvář. "Ty? A kde? U nějaký větší firmy? No? Tak si jim řekni o zálohu."
"Dají mi ji. Dostanu zálohu na šest měsíců dopředu. Za pár dní máte prachy v kapse. Oukej?"
"Ne."
"Ne?"
"Už mě nebavíš. Počkám den. Dva. Maximálně, Pak volám policii. Půjdeš za katr a basta."
"Dva dny mi stačí," řekl Gallegher s úlevou. "To bude v pořádku. Hele, nevíte o nějakém černém sále někde tady?"
"Ty se radši starej o práci."
"To je práce. Dělám výzkum. Jak ho najdu, ten sál?"
"Snadno. Běž do města. Všude je plno chlápků, co prodávají lístky."
"Fajn," řekl Gallegher. Při první příležitosti se rozloučil. Byla to hloupost, kupovat diamanty od Kennicotta. Podvědomí. Řídilo se svou vlastní logikou, která vědomí unikala. Výsledky byly někdy překvapivě dobré a někdy překvapivé. Nestěžoval si. Chápal to jako daň z toho, že nehraje podle not, že se s vědou nepárá jako ostatní.
Vzpomněl si na diamantový prášek pod křivulí v laboratoři. Ten prášek tam zbyl po nějakém experimentu, který provádělo podvědomí. To, že diamanty kupoval od Kennicotta, si Gallegher vybavoval jen matně. Zvláštní. Že by podvědomí ty diamanty potřebovalo do Joea? Ložiska? Možná. Už na tom nezáleželo. I kdyby robota rozebral, diamanty by určitě byly přebroušené. Ale proč se podvědomí, sakra, nespokojilo s obyčejnými průmyslovými kameny? Nezdály se mu dost dobré? Podvědomí se asi příliš nezatěžuje komerčními aspekty vědy. Ekonomické detaily ho nezajímají.
Gallegher si ve městě připadal jako Diogenes hledající pravdu. Stmívalo se. Nad ulicemi zářil světlovodný systém. K manhattanským věžím se v různých výškách slétávaly taxíky. Čekaly na své pasažéry. Bezbřehá, totálně promyšlená nuda.
Gallegher se díval do průchodů. Zatím narazil jen na prodavače pohlednic. Žádné lístky. Musel přerušit hledání a zajít do baru. Obnovit hladinu. Byl to mobilní bar, ta nejodpudivější kombinace tahače z Coney Islandu s perníkovou chaloupkou. Gallegher chvíli váhal, než překročil práh. Rozhlédl se, přivolal první volné křeslo, které procházelo kolem, a co možná nejpohodlněji se v něm usadil. Nechal si namíchat trojitý drink. Rychle ho vypil. Potom zavolal barmana. Zeptal se ho na černé sály.
"Ale samozřejmě." Barman vytáhl z kapsy svazek lístků. *Kolik?"
"Jeden. Kam?"
"Druhá osmadvacátá. Tudy. Ptejte se na Tonyho."
"Díky." Gallegher zaplatil. V dobrém rozmaru dal barmanovi dokonce i spropitné. Pak se vyhoupl z křesla a odkolébal se ven. Mobilní bary nesnášel. Zastával názor, že pití je záležitost, která by se měla odehrávat ve stavu nehybnosti, když už ke stavu nehybnosti tak jako tak směřuje.
Dveře sálu byly na konci schodiště. Pevné, vyztužené ocelovou mříží a plechem. Když Gallegher zaklepal, rozsvítilo se světlo. Automaticky. Vrátného nebylo nikde vidět.
"Je tam Tony?" řekl Gallegher.
Dveře se otevřely. Za nimi se objevila unuděná tvář muže v pneumatické kombinéze, která snad měla vychrtlé postavě dodávat agresivní atletické vzezření. Ale nedodávala. "Máš lístek, brácho? Ukaž. Fajn. Pořád rovně. Program už jede. Bar je tam vlevo."
Gallegher se protáhl zvukotěsným závěsem a vešel do prostoru, kde kdysi býval foyer nějakého starého divadla. Museli ho stavět kolem roku 1980, ještě v době, kdy byly velkou módou plasty. Gallegher po čichu našel bar, vypil předražený levný drink a posadil se do hlediště. Sál praskal ve švech. Obří

projektor - samozřejmě Magna - ze sebe chrlil příběh lidí v kosmické lodi. Možná dobrodružný film, možná dokument, to Galleghera nezajímalo.
Černý sál nabízel kromě programu jen kouzlo zakázaného ovoce. Jinak nic. Obsluha v baru byla mizerná, v hledišti chyběly uvaděčky, vzduch byl vydýchaný, sedadlo špinavé. Ale jít sem, to znamenalo porušit zákon, prakticky bez rizika. Skvělá reklama. Ta nejlepší, A nejlevnější. Gallegher se zadíval na projekci. Žádné přesahy, ani neostrosti. Systém Magna zvětšoval obraz z přijímače Vox-View a hvězdy programu Harrisona Brocka plnily kapsy majitelům černého sálu. A jejich tichým společníkům. Byla to perfektní, chytře vymyšlená loupež.
Gallegher uvnitř dlouho nezůstal. Když vycházel ven, zahlédl na sedadle u stěny policistu v uniformě. Pousmál se. Vsadil by libovolnou částku na to, že platfusák nezaplatil za vstupné ani cent.
O dva bloky dál svítil do ulice nápis PERLA SYNATONU. Tam se vysílal samozřejmě legální program - s odpovídajícím vstupným a patřičně vysokými cenami služeb. Gallegher měl štěstí na dobré místo. Mohl srovnávat. Systém Magna tu byl stejný jako v černém sále. Technické oddělení společnosti Synaton odvedlo skutečně dobrou práci. Bezpochyby.
Hlediště Perly Synatonu bylo přepychově zařízené. Čalounění. Plyš. Hostesky vítaly každého příchozího rozzářeným úsměvem. Cena vstupenek zahrnovala i pití zdarma - ovšem jen v určitém, pro Galleghera příliš omezeném množství. S barem sousedily turecké lázně a další zajímavé atrakce. Gallegher se rozhlédl. Vešel do dveří nadepsaných tabulkou MUŽI. Vrátil se okouzlený luxusem a leskem oné místnosti. Nejméně deset minut si připadal jako v ráji.
Plán Synatonu fungoval jednoduše. Ti bohatší chodili sem, ti chudší do černých sálů. Doma zůstávali jen beznadějní peciválové, kterým slovo móda nic neříkalo. Za téhle situace nemohl Brock na zisky a vyšší sledovanost ani pomyslet. Synaton by ho postupně vytlačil z trhu a převzal by monopol. Pak by vyšrouboval ceny. Diváci by platili za horší program víc peněz. Mnohem víc. Protože bez zábavy se nedá žít. A zábava, to je televize. Televize nemá alternativu. Vůbec žádnou.
Gallegher vyšel na ulici a objednal si taxík. Do programu vložil adresu jednoho ze studií Vox-View na Long Islandu. Více méně počítal s tím, že za něj účet zaplatí Brock. Jednalo se, koneckonců, o výzkumnou cestu.
Budovy a pozemky Vox-View se rozprostíraly téměř po celém Long Islandu. Gallegher instinktivně zamířil do jídelny pro personál. Kde je bufet, je obvykle i bar. Bylo nezbytné udržovat se ve formě. Podvědomí čekala těžká práce a Gallegher mu při ní nechtěl překážet. Kromě toho tam barman míchal Collinse a Collins Gallegherovi odjakživa chutnal.
Už po prvním drinku Gallegher usoudil, že hladina byla obnovena. Zatím to stačilo. Všeho moc škodí. Z hlediska objektivních důvodů a subjektivních pocitů...
"Vox-View natáčí i v noci?" zeptal se číšníka.
"Samozřejmě, pane. Některá studia. Vysílá se nepřetržitě."
"Máte tady plno."
"Chodí sem i lidi z letiště. Přejete si ještě něco, pane?"
Gallegher zakroutil hlavou. Odešel ven. Brockova počmáraná vizitka mu otevírala všechny dveře. Včetně dveří v hlavní budově. Brock tam nebyl. Všude se rozléhaly vysoké, pronikavé ženské hlasy.
"Chviličku, prosím," řekla sekretářka v místnosti před pracovnou Harrisona Brocka. Obhlédla papíry na stole a usmála se. "Půjdete dál?"
Šel dál. Pracovna působila příjemným, útulným dojmem. Byla funkční a honosná zároveň. Na stěnách zářily ve výklencích trojrozměrné portréty největších hvězd Vox-View. Za mohutným psacím stolem seděla drobná hezká brunetka. U protější stěny zlostně přecházel nádherný plavovlasý anděl. Vypadalo to, jako by je Gallegher vyrušil uprostřed hádky. Plavovlasého anděla okamžitě poznal. Byla to Silver O'Keefová.
Zkusil využít příležitost. "Dobrý večer, slečno O'Keefová. Můžu vás o něco poprosit? Podepíšete se mi na kostku ledu? Ve skleničce whisky?"
Silver O'Keefová se ušklíbla. "Promiň, drahoušku, mám práci."
Brunetka si zapálila cigaretu. "Vyřídíme to pak, Sil. Tohle je ten člověk, víš, co taťka povídal, že se mu máš věnovat, až sem přijde."

"Ne," odsekla Silver O'Keefová. "Vyřídíme to hned. A jednoduše." Přestala chodit podél stěny a vyrazila ke dveřím. Gallegher si zklamaně povzdechl, když je za sebou zavřela.
"S ní sotva něco budete mít," řekla brunetka kysele. "Vypovídá smlouvu, potvora. Aby mohla podepsat novou. U Synatonu. Krysy opouštějí loď, když se potápí. A tahle husa, ta bere nohy na ramena, už když si přečte špatnou předpověď počasí."
"Vážně?"
"Posaďte se. Chcete cigaretu? Jsem Patsy Brocková. Normálně tomu tady velí taťka, víte. Ale teď tu není. Už na to nemá nervy. Rozčiluje ho to. Jak stárne, čím dál tím hůř snáší problémy."
Gallegher se posadil. "No vida, tak Silver O'Keefová by ráda změnila prostředí. Je jich víc?"
"Jen pár. Ale až budeme na mizině..." Patsy pokrčila rameny. "Byli by hloupí, kdyby čekali do úplného konce."
"Podívám se na vaše techniky. Chtěl bych vědět, jestli něco mají."
"Nemusíte se namáhat," řekla Patsy. "Nemají nic. Ty patenty, co přihlásil Synaton, jsou jako minové pole."
Stiskla tlačítko. Něco zašeptala do mikrofonu. Z útrob malé výtahové šachty se nad psací stůl vysunuly dvě sklenice. "Prosím, pane Galleghere."
"Jak jste poznala, že mám chuť na Collinse?"
"Podle vašeho dechu," usmála se Patsy Brocková. "Taťka mi o vás vyprávěl, víte. Vypadal rozrušeně. Prý ho urazil váš robot. Co je to zač?"
"Kdoví," řekl Gallegher váhavě. "Má parametry jako hrom. Senzory. Ale co má za program, to vůbec netuším. On se prostě pořád zhlíží v zrcadle."
Patsy povytáhla obočí. "Doopravdy? Ale k věci. Myslíte si, že tu záležitost kolem Synatonu vyřešíte?"
"Snad. Možná."
"Nejste si jistý?"
"Jsem si jistý. Proč bych nebyl. Když vám na tom záleží."
"Záleží mi na tom. Dokonce osobně. Víte, Synaton patří Eliu Tonovi. Nejvšivějšímu parchantovi ve městě. A jeho synáček, Jimmy, věřte tomu nebo ne, si četl Romea a Julii."
"Vzdělanej chlapec."
"Hajzl. Chce, abych si ho vzala."
"Dva rody, stejně staroslavné oba..."
"K smíchu," přerušila Galleghera Patsy. "Mimochodem, nezdá se vám, že Romeo byl na hlavu? Aspoň já, kdyby mě napadlo chodit s Tonem, tak se objednám u psychiatra. Jimmy Ton orangutan si myslí, že mně může nasadit nelsona a ještě se ptát, jak se mi to líbí. Kdepak, žádné ibiškové květy, pane Galleghere."
"Hmm." Gallegher obrátil pozornost ke svému Collinsovi.
"To je Jimmyho práce, ten trik s patenty a s černými sály," řekla Patsy. "To vím jistě. Znám ho."
"Aha."
"Ne že by se to starému nelíbilo. Rádi by z toho měli užitek oba. Elia Ton monopol a Jimmy Ton mě. Balík. Má pocit, že na lopatkách řeknu ano. Jako ve volném stylu. Křupan. Neumíte si představit, s jakou chutí bych mu ten jeho debilní škleb vytřela do sucha."
"Tím chcete říct, že není váš typ," zorientoval se Gallegher. "Chápu. Udělám, co se dá. Ale bude to stát peníze."
"Kolik?"
Gallegher sečetl předpokládané výdaje. Patsy vyplnila šek na mnohem menší částku. Vědec se zatvářil uraženě.
"Ale ale," řekla Patsy s pobaveným úsměvem. "Já jsem o vás už slyšela, pane Galleghere. Jste nezodpovědný, víte, a kdybych vám tu sumu dala celou, začal byste si třeba myslet, že víc nepotřebujete. A byl byste v pokušení na nás zapomenout. Nebo ne? Vypíšu vám samozřejmě nový šek, až tohle utratíte. Ale budu chtít doklady o výdajích."
"Omyl, absolutní omyl," zamručel Gallegher. "Jsem v pokušení pozvat vás někam do klubu. A vy přece nepůjdete do žádnýho zapadáku, ne? Chápete? Kdybyste vypsala no věj šek hned..."
Patsy se zasmála. "Ne."

"Koupíte robota?"
"Toho vašeho? Ne. Díky."
"Hmmm." Gallegher si povzdechl. "A co kdybyste..."
Nad stolem se rozsvítila obrazovka. V jejím středu bzučel mechanismus pod průhlednou lebkou. Patsy vytřeštila oči.
"Řekni Gallegherovi, že přišel Joe, šťastná dívenko," oslovil ji pisklavý hlas. "Věřím, že tohle setkání si budeš pamatovat do smrti."
Gallegher oběhl stůl a podíval se na obrazovku. "Co ty tady děláš? Sakra. Copak jsem ti dal..."
"Řeším problém."
"Jak jsi mě našel?"
"Vyeliminoval jsem tě."
"Co že jsi mě?"
"Vyeliminoval jsem, že jsi v budově Vox-View s Patsy Brockovou."
"Vyeliminoval?"
"Ano. Eliminace. Jeden z mých smyslů. Spojení logiky a sagraze."
"Moment. Sagraze, to je..."
"Sagraze. Hlupáku. Ty nevíš ani tohle? Okrádáš mě o čas. Chci zpátky k zrcadlu."
"Takový je pořád?" zeptala se Gallegherа Patsy.
"Většinou. Někdy mu rozumím ještě míň. Dobře, Joe. Co se stalo?"
"Už nepracuješ pro Vox-View," řekl robot. "Zaměstnává tě Synaton."
Gallegher se zhluboka nadechl. "Kdo? Přeskočilo ti?"
"Nesnáším Kennicotta. Ničí mě. Je příliš znechucující. Jeho vibrace mi ulpívají na sagrazi."
"To teď nerozebírej," přerušil robota Gallegher. Nebylo nutné, aby Patsy věděla o poněkud zvláštním obchodu s poněkud zvláštním klenotníkem, "Radši mi řekni..."
"Kennicott by u nás vibroval, dokud by nedostal peníze. A když už mě v laboratoři obtěžovali ti živočiši, Elia a James Tonové, přijal jsem od nich šek."
Patsy zabořila nehty Gallegherovi do ramene. "Cože? O co tu jde? Vy to zkoušíte na obě strany?"
"Ne. Počkejte. Tohle se musí vysvětlit. Joe, ty mizerná kraksno, cos to udělal? Jak můžeš od Tonů brát šek?"
"Mysleli, že mluví s tebou."
"No jistě," odsekl Gallegher. "Jsme dvojčata. Podobáme se jako vejce vejci."
"Zhypnotizoval jsem je," řekl Joe. "Pokládali mě za tebe."
"To dokážeš?"
"I mě to překvapilo. Ale pak - pak jsem vyeliminoval, že to možné je."
"Pak - pak bych to vyeliminoval taky."
"Tonové museli zjistit, že u nás byl Brock. Nabídli ti exkluzivní smlouvu. Budeš pracovat jen a výhradně pro jejich společnost. Rozumíš? Tu smlouvu jsem podepsal místo tebe. Tvůj podpis kopíruji znamenitě. Šek jsem poslal tomu umouněnci Kennicottovi."
"Celej? Kolik to bylo?"
"Dvanáct tisíc."
"Oni mi nabídli dvanáct tisíc?"
"Ne. Nabídli ti zálohu sto tisíc a plat dvě stě tisíc týdně po dobu pěti let. Ale tím jsem se nezabýval. Chtěl jsem se definitivně zbavit Kennicotta. Nic víc. Nemyslím, že by je ta částka rozladila."
Gallegherovi se na jazyk prodralo temné, výhružné zavrčení. Joe pokýval průhlednou lebkou.
"Z toho vyplývá, že jsi zaměstnancem Synatonu. Teď to víš a já se můžu vrátit zpátky před zrcadlo."
"Počkej," procedil Gallegher mezi zaťatými zuby. "Počkej, Joe. Ty bys měl taky něco vědět. Slyšíš? Já tě osobně, těmahle rukama rozeberu do posledního šroubku a potom rozdupu všechno, co z tebe zbyde."
Patsy naprázdno polkla. "U soudu to neobstojí."
"Obstojí," ubezpečil ji robot. "Smlouvaje platná. Zbytečně se zlobíš, dívenko. Měla bys vychutnávat poslední okamžiky v mé blízkosti. Protože já odcházím." Průhledná lebka zmizela z obrazovky.
Gallegher dopil Collinse. "To snad není pravda," zašeptal s očima upřenýma na obrazovku. "Proč to v

něm je? Nedává to smysl. Parametry. Schopnosti. Proč je má? Proč jsem ho takhle programoval? Hypnotizuje lidi. Proč? Nechápu to."
"Ale já to chápu," řekla Patsy chladným, odměřeným hlasem. "Vy jste podepsal dvě smlouvy. Jednu s námi a druhou s nimi. Potřebujete alibi. A tahle komedie, ten robot vám ho má zajistit."
"Ne. Vůbec ne. To Joe. Ale teď už na tom nezáleží. Jestli je zhypnotizoval, jestli okopíroval můj podpis... Zatraceně, vždyť oni to dosvědčí. Tonové dosvědčí, že jsem tam byl. Sakra."
Patsy přimhouřila oči. "Zaplatíme vám víc, o hodně víc, než nabízel Synaton. Ale musíte pracovat pro Vox-View."
"Kdyby to záleželo na mně."
Gallegher se díval do prázdné sklenice. Jistě, že by pracoval pro Vox-View, kdyby to záleželo na něm. Asi. Ale z právního hlediska byl teď ve službách Synatonu. Po dobu pěti let. Pět let práce pro Synaton za mizerných dvanáct tisíc, o které hned přišel. Hrůza! Kolik to nabízeli? Sto tisíc na dlaň a... a...
To už nebyla otázka principu, to byla otázka přežití. Pět let bez nároku na mzdu, na sebemenší příjem. Děsivá představa. Byl v pasti. Kvůli tomu zatracenému robotovi byl v pasti, svázaný, okroužkovaný jako holub.
Joe. No ovšem. Pokud ho něco mohlo zachránit, byl to Joe. Ta hromada šrotu, pomyslel si Gallegher, mi pomůže - už proto, že by jinak letěla od zrcadla pěkně na smetiště. Sroubek po šroubku.
"Zkusím to," řekl. "Promluvím s Joem. Směl bych se ještě napít? Musím do technického oddělení. Chci vidět výkresy."
Patsy Brocková si Galleghera přeměřila pátravým, nedůvěřivým pohledem. "Dobře. Kdybyste nás chtěl podrazit..."
"Podrazil bych sám sebe. Chápete vůbec, do jaký mě Joe dostal bryndy? Jsem nahranej. Chápete? Vida, Collinsové. To je to, co potřebuju." Gallegher se důkladně napil.
Patsy ho zavedla do kanceláře v technickém oddělení. Gallegher vzal snímač a prohlédl si detaily některých trojrozměrných výkresů, uložených v archívu. Zvlášť bedlivě studoval výkresy okopírované z patentových materiálů. Zdálo se, že Synaton si projekt zabezpečil opravdu ze všech stran. V pavučině patentů nebyla jediná skulina. Pokud by někdo nepřišel s úplně novým, revolučním řešením...
Hloupost. I kdyby nová, revoluční řešení rostla na stromech, Brockovi by to nepomohlo. Prosperitu Vox-View ohrožovaly především černé sály. S.P. - společný prožitek - to byl hlavní problém. Nešlo o technickou záležitost. Ve hře byly emoce. Lidský faktor.
Gallegher třídil a ukládal v paměti důležitá data. Tušil, že je podvědomí za pár hodin bude potřebovat. Byl zmatený. Něco mu vadilo.
Co?
Synaton?
"Potřeboval bych si promluvit s někým od Tonů," řekl Patsy Brockové. "Pomůžete mi?"
"Najdu vám číslo jejich videa."
Gallegher zakroutil hlavou. "Chci s nimi mluvit osobně. To je vždycky lepší. Psychická výhoda při..."
"Ted' je potkáte někde v klubu. Snad něco zjistím." Patsy odběhla pryč. Vzápětí do dveří vešla Silver O'Keefová.
"Já vím, jsem potvora," usmívala se. "Vždycky ráda koukám klíčovou dírkou. Baví mě to. Spojení příjemného s užitečným. Jestli chceš, řeknu ti, kde jsou Tonové. Hradní klub. Nezajdeme tam spolu?"
Gallegher přikývl. "Dobře. Sežeň taxi. Já skočím do pracovny a řeknu Patsy, kam jdeme."
"Nebude z toho mít radost," usmála se Silver O'Keefová. "Za deset minut tě čekám před hlavní budovou. A ohol se."
Patsy Brocková v pracovně nebyla. Gallegher jí tam nechal vzkaz a odešel do kosmetického boxu. Chvíli čekal, až na tváři začne působit holicí krém. Pak si otřel bradu papírovým ručníkem a vyrazil ven z hlavní budovy. Cítil se skvěle. Krém ho postavil na nohy. Gallegher, rozzářený a svěží, přisedl do taxíku k Silver O'Keefové. Zapálil si. Seděli vedle sebe na vzduchových polštářích vzadu v kabině. Jeden druhého ostražitě sledoval koutkem oka.
"No... jak začít?" řekl Gallegher.
"Jimmy Ton mě zval na rande. Proto vím, kde je."

"Hm."
"Trochu jsem se vyptávala, dneska večer. Nedalo mi to, když se u nás potloukal jako doma někdo cizí. A tak jsem chodila po kancelářích a ptala se, kdo je Gallegher."
"A?"
"Brock tě najal. Mám hádat proč?"
"Zajímá tě to?"
"Musí," pokrčila Silver O'Keefová rameny. Věděla, jak ve správnou chvíli správně pokrčit rameny. "Teď to vypadá, že nahoře je Synaton. A že Brock půjde ke dnu, když..."
"Když něco nevymyslím."
"Právě. Ty jsi ta chytrá hlavička, která rozhodne. Začíná se to zamotávat. A kdo mi poradí, když ne ty?"
"Chceš tip na vítěze?" usmál se Gallegher. "Ideály. Pravda. Etika. Slyšela jsi někdy o skrupulích?"
Silver vyprskla smíchy. "A ty?"
"Já? Něco jsem o nich slyšel. Smůla je, že jsem byl zrovna opilej, Víš, v čem je problém? Podvědomí na ně kašle, na skrupule. Pro podvědomí je hlavní logika."
Plavovlasý anděl odhodil zbytek cigarety směrem k hladině East River. "Takže mi dáš tip na vítěze?"
"Pravda," řekl Gallegher důstojně. "Znáš to - pravda vítězí. Bohužel, pravda je relativní pojem a otázka, na kterou stranu se přidat, je zatraceně absolutní, má milá. Přidej se ke mně. To máš nejlepší."
"Na čí straně jsi ty?"
"Bůh ví," povzdechl si Gallegher. "Vědomí v podstatě sympatizuje s Brockem, ale podvědomí to může vidět jinak."
Silver se netvářila příliš spokojeně. Mlčela. Taxi měkce dosedlo na střechu klubu. Sešli po schodech dolů do rozlehlé místnosti, která měla tvar překrojeného melounu. Stoly na průsvitných plošinách se podle přání osazenstva mohly vysunout pomocí hydraulického zařízení do libovolné výšky. Objednané pití posílali číšníci nahoru v malých služebních výtazích. Bylo to sice poněkud komplikované a nesmyslné, ale působilo to zajímavým, neotřelým dojmem. Každopádně to kladlo určité nároky na personál. Ten musel včas a neomylně rozpoznat, kdy a pod kterou plošinou je zapotřebí záchranná síť.
Tonové, otec a syn, popíjeli nahoře pod stropem. Skvěle se bavili ve společnosti dvou přítulných krásek. Silver usadila Galleghera do služebního výtahu a stiskla tlačítko. Stoupali směrem k plošině. Gallegherův žaludek zuřivě protestoval. Když konečně byli nahoře, opřel se Gallegher dlaní o holou hlavu Elii Tona a opatrně zakotvil v křesle. Natáhl ruku po nejbližší sklenici. Dopil ji až do dna.
"Co je, sakra?" Sklenice patřila Jimmymu Tonovi.
"Gallegher," řekl Elia Ton. "A Sil. Příjemné překvapení. Vítám vás."
"Jsme tu jenom na skok," řekla Silver.
Gallegher, posilněný drinkem Jimmyho Tona, studoval tváře obou mužů. Jimmy Ton byl urostlý, opálený, měl vystouplé čelisti a drzý, sebejistý pohled v očích. Zajímavější se zdála tvář jeho otce. Připomínala částečně Nera a částečně krokodýla.
"Trochu slavíme," řekl Jimmy. "Co to, Sil, změnila jsi názor? Nedivím se ti."
"Jsem tu s Gallegherem. Sháněl vás."
Studené oči Elii Tona zledovatěly. "Proč?"
"Doneslo se mi," řekl Gallegher, "že jste se mnou podepsali kontrakt."
"Jo. Ještě tady mám kopii. No a co?"
"Ukažte." Gallegher si od Tona vzal kopii smlouvy a rychle ji přečetl. Opravdu tam byl podpis. Jeho vlastní podpis. K čertu. Zatracený robot.
"Je to padělek," řekl Gallegher suše.
Jimmy se hlasitě zasmál. "Vidíte? Už chce přidat. Člověče, co je psáno, to je dáno, V přítomnosti dvou svědků."
"Asi mi nebudete věřit, ale tu smlouvu padělal můj robot."
"Kdooo?" rozesmál se znovu Jimmy.
"Zhypnotizoval vás. Mysleli jste, že mluvíte se mnou."
Elia Ton se plácnul do své holé hlavy. "Pche! To žádnej robot neudělá."
"Můj ano."

"Dokaž to. Dokaž to u soudu. Jinak..." Elia si odkašlal. "Jinak máš smůlu."
"My si nerozumíme," řekl Gallegher. "Já nejsem proti. Ale jde mi o tu původní nabídku. Sto tisíc záloha a týdenní plat."
"Sto tisíc?" přestal se smát Jimmy. "Chtěl jsi dvanáct, ne? Tak máš dvanáct. Máš, nebo nemáš? Za každej vynález, kterej bude pro Synaton použitelnej, ti zaplatíme prémii. A hotovo."
Gallegher vstal. "Nesnáším křupany. V tom se moje podvědomí a vědomí shoduje." Obrátil se k Silver O'Keefové. "Půjdeme?"
"Já bych tu ještě zůstala."
"Jak myslíš, Sil. Už nepotřebuješ tip na vítěze? Já jdu."
"Počkat," zastavil ho Elia Ton. "Jedno si pamatuj, Galleghere. Makáš pro nás. Jestli hneš prstem pro Vox-View, máš na krku žalobu dřív, než mrkneš."
"Vážně?"
Tonové neodpověděli. Gallegher si sedl do výtahu a sjel dolů. Zbývala mu jediná možnost.
Joe.
Za patnáct minut byl Gallegher zpátky ve své laboratoři. Všichni sousedi svítili. Všude štěkali, vyli a kňučeli psi. Joe stál před zrcadlem. Tiše zpíval.
"Já tě nerozeberu, já tě rozmlátím kladivem," zasyčel Gallegher vztekle. "To už jsi přehnal. Zmetku. Tím jsi skončil."
"Dobře, rozmlať mě," odpověděl Joe hlasem tak nesnesitelně pisklavým, že z něj naskakovala husí kůže.
"Když mi závidíš tolik, abys..."
"Závidím?"
"Tvých šest smyslů..."
"Pět."
"Šest. Já jich mám mnohem víc. Přirozeně, svou výjimečnost vnímám bez chyby jen já, ale i tvých šest smyslů ti o mně přináší dost informací."
"Přesně tak. Dost. Už tě mám dost, knikale."
"Protože jsi hlupák s mizernýma ušima. Neslyšíš ani desetinu toho co já. A tonální kvalita mého hlasu ti pochopitelně uniká. Radši už mlč. Rušíš mě. Nemůžu pak vychutnávat chod systémů."
"Až najdu kladivo..."
"Neruš. Mě to nezajímá."
Gallegher se unaveně sesul na gauč. Nespouštěl oči z robotových zad, chráněných průhledným krytem.
"Tys mi to zavařil. Co máš za mě co podepisovat, sakra?"
"Smlouva mě zbavila vibrací toho umouněnce Kehnicotta."
"Imbecile. Dostal jsi mě do pěkný kaše. Tonové mě budou mít v hrsti, dokud nedokážu, že jsem nic nepodepsal. Rozumíš? Teď mi pomůžeš. Přivedu tě k soudu a ty tam všechno zopakuješ. Celou tu maškarádu s hypnózou nebo s čím."
"Ne," řekl Joe. "Nepřichází v úvahu."
"Ale přichází. Ty jsi to zpackal, ty to dáš do pořádku."
"Proč?"
"Proč? Protože... protože to byla tvoje vina."
"Lidská kategorie, vina," zaskřehotal robot. "Vaše sémantika mě nudí. Nebudu se tím zabývat. Zbytečná ztráta času. Tady před zrcadlem, tváří v tvář dokonalosti a kráse..."
"Ale budeš!" Gallegher bouchl pěstí do gauče. "Budeš se tím zabývat, nebo tě roztluču na atomy."
"Redundantní informace. Víš dobře, že mě to nezajímá."
"Uvidíme."
"Jsi trapný, ty a tvůj pud sebezáchovy," odpověděl robot. Z pisklavého hlasu byla cítit pobavená nadřazenost. "Ale myslím, že to je přirozené. Tvorové tak mimořádně nechutní, jako jsi ty, potřebují mít v programu určitou blokaci, která by jim bránila, aby ze studu nepřikročili k sebezničení."
"Já odsud odnesu to zrcadlo," řekl Gallegher zlověstně.
Joe zavřel oči na tykadlech. "Prosím. Odnes ho. Můžu se vyeliminovat do aretálu."

"Do aretálu." Gallegher potřásl hlavou. "Podívej se, ty cvoku, robot má něco dělat. Něco užitečnýho. Slyšíš?"
"Já mám co dělat. Obdivuji se."
Gallegher zavzdychal. "Uvažuj logicky. Představ si, že pro Vox-View vymyslím něco lepšího, než je Magna. Nic z toho nebudu mít, když okolo mě pořád čmuchají lidi od Synatonu. Chápeš? Buď si uvolním ruce, nebo.
"Fascinující!" vypískl Joe vzrušeně. "Točí se! Vidíš, jak do sebe dokonale zapadají?" Robot s neumdlévajícím zájmem sledoval ozubená kolečka ve své průhledné lebce. Gallegher zbledl.
"Nemá to smysl," zamručel rezignovaně. "Ráno je moudřejší večera. Jdu spát." Vstal, došel k vypínači a zhasl světlo.
"To mi nevadí," ujistil ho robot. "Mám noční vidění. Pochopitelně." Gallegher za sebou práskl dveřmi. Joe si v tichu a ve tmě začal znovu zpívat.
Celou jednu stěnu v Gallegherově kuchyni zabírala obrovská lednice. Uvnitř se chladilo pití. Láhve s alkoholem. Různým, vesměs tvrdým. Plechovky s pivem z dovozu. Pivo mělo mezi ostatními nápoji výsadní postavení. Byl to základ, na kterém Gallegher stavěl pokaždé, když si uvolňoval podvědomí.
Ráno ho zklamalo. Oproti předpokladům nebylo moudřejší večera. Nestálo za nic. Gallegher vší silou držel otevřené oči. Ztuhlý, unavený, sklíčený. V lednici našel rajčatovou šťávu. Usrkl pár doušků a hned je rozmrzele spláchl žitnou. Otřásl se. Pro pivo teď nebyla vhodná konstelace. Gallegher se znal. Věděl, že pití má svou logiku a vnitřní zákonitosti, které není radno přehlížet. Povzdechl si a zavřel lednici.
Jídlovod vyplivl na stůl hermeticky uzavřený balíček se snídaní. Gallegher se posadil. Zasmušile strkal po dně rozlepené hliníkové schránky krvavý stejk.
Přemýšlel.
Soud, rozhodl se. Není na co čekat. Věřil, že Joe a jeho parametry u soudu sehrají důležitou roli. Z právního hlediska byl sice robot jako svědek nepřijatelný, ale kdyby se podařilo prokázat, že má hypnotické schopnosti, přinejmenším by to zpochybnilo smlouvu se Synatonem. A kdyby ji soud prohlásil za zmatečnou a neplatnou...
Gallegher vzal videofon a spojil se s kanceláří Harrisona Brocka. Tomu zřejmě pořád zbývalo pár nitek, za které mohl zatáhnout, protože video po několika minutách oznámilo, že projednávání začne ještě téhož dne. Jak skončí, to věděl jen Bůh. A Joe.
Čas ubíhal. Gallegher se marně snažil vymyslet něco, čím by robota dostal pod kontrolu. Bylo mu jasné, že ho stavěl s nějakým záměrem, k nějakému účelu. Ale k jakému? Bohužel, právě na tohle si nevzpomínal. Nicméně...
V poledne se vrátil do laboratoře.
"Hej, Joe," řekl. "Jde se."
"Nepřichází v úvahu."
"Jak chceš." Gallegher otevřel dveře. Do místnosti vešli dva pořízkové v pracovních kombinézách. Nesli nosítka a svěrací kazajku. "Tady toho, pánové."
Gallegher si uvědomil, že teď se může stát cokoliv. Trochu znervózněl. Ano, Joe byl dost malý a křehký, ale jeho potenciál a parametry zůstávaly velkou neznámou. Vědec si oddechl, když pořízkové robota naložili ve svěrací kazajce na nosítka. Joe se naštěstí jen zuřivě zmítal a hystericky ječel.
"Ihned mě pusťte! Hulváti! Co si to dovolujete? Pusťte mě! Slyšíte? Pusťte mě!"
"A jdeme," řekl Gallegher.
Joe přes všechny pisklavé protesty putoval do vznášedla. Až tam se uklidnil a zadíval se uraženě ven z okna. Gallegher si sedl na kraj nosítek. Vznášedlo odstartovalo.
"Tak co, Joe?"
"Hlupáku," odsekl robot, "zhypnotizoval bych vás všechny, kdybyste mě nepřekvapili. A nerozčílili. I teď vás můžu zhypnotizovat, když budu chtít. Přinutím tě, abys tu běhal po čtyřech jako pes."
Gallegher sebou trhl. "Radši to nezkoušej."
"Jistě. Bylo by to pod mou úroveň. Za to mi nestojíš. Zrcadlo je příjemné, ale není nezbytné. Vyeliminuji se v plné kráse i bez něj."
"Něco ti řeknu," přerušil ho Gallegher. "My teď letíme k soudu. Tam bude spousta lidí. Budou tě

obdivovat, zvlášť, když před nimi někoho zhypnotizuješ. Jako Eliu a Jimmyho. Pamatuješ?"
"Lidi mě nezajímají," zaskřehotal Joe. "Nepotřebuji se v ničem utvrzovat. Mají štěstí, že mě uvidí. Pochopitelně. A neruš pořád. Jestli chceš, smíš se dívat na moje systémy."
Gallegher zavadil pohledem o kolečka v průhledném krytu a začal vidět rudě. Tísnivá, přidušená zlost ho neopustila ani ve chvíli, kdy vznášedlo přistálo před soudní budovou. Nechal robota odnést dovnitř a posadit na stůl, kde zřízenci po krátké diskusi Joea označili jako Doličný předmět A.
V soudní síni nezůstala jediná volná židle. Dostavilo se jak vedení Synatonu, tak vedení Vox-View. Tonové se tvářili sebejistě, nadutě. Bylo zřejmé, že si věří. Totéž se ovšem nedalo tvrdit o Patsy Brockové a jejím otci. Silver O'Keefová pro jistotu seděla na celkem neutrální židli, zhruba uprostřed vzdálenosti mezi oběma nenávistně se pozorujícími hloučky. Soudu předsedal známý pedant Hansen, zásadový člověk, o kterém se říkalo, že většinou jedná čestně. To bylo dobré znamení.
Hansen se podíval na Galleghera. "Formality dáme stranou. Studoval jsem váš spis. Celý případ se točí kolem otázky, zda jste podepsal, nebo nepodepsal jistý kontrakt se společností Synaton, televizní zábava, a.s. Je to tak?"
"Ano, vaše ctihodnosti."
"Vzhledem k povaze případu tudíž netrváte na přítomnosti svého právního zástupce."
"Ne, vaše ctihodnosti."
"Pak jde technicky o projednávání ex officio, proti kterému se obě strany mohou odvolat. Pokud tak žádná z nich neučiní do deseti dnů, rozsudek nabyde právní moci." Tenhle nový, poněkud neformální postup si zanedlouho získal značnou popularitu. Šetřil čas i nervy oběma stranám a hlavně vylučoval ze soudní pře instituci advokáta, vůči které po mnoha skandálech vznikla mezi veřejností určitá averze a předpojatost.
Soudce Hansen vyslechl oba Tony. Pak o svědeckou výpověď požádal Harrisona Brocka. Velký šéf působil sklesle a unaveně, ale na otázky odpovídal pevným, vyrovnaným hlasem.
"Vy a stěžovatel jste před osmi dny uzavřeli dohodu?"
"Ano. Uzavřel jsem dohodu s panem Gallegherem o jisté..."
"Byla to písemná dohoda?"
"Ne. Ústní."
Hansen se znovu zadíval na Galleghera. "Byl stěžovatel v té době opilý? Jako obvykle?"
Brock naprázdno polkl. "Nevím. Nezjišťoval jsem to. Opravdu nevím."
"Pil ve vaší přítomnosti alkoholické nápoje?"
"Nevím, jestli to, co pil..."
"Pokud pan Gallegher něco pil, pak to nade vší pochybnost byly alkoholické nápoje. Už jsem s tím pánem několikrát měl tu čest, a tudíž pokládám za prokázané, že byl opilý. Kromě toho neexistuje žádný hmatatelný důkaz o uzavření dohody mezi panem Gallegherem a vaší firmou. Naopak strana žalovaná předložila soudu kontrakt s ověřeným podpisem."
Hansen mávnutím ruky poslal Brocka pryč ze svědecké lavice. "A teď, pane Galleghere, prosím, předstupte. Zmíněný kontrakt měl být podepsán včera v osm hodin večer. Vy tvrdíte, že jste ho nepodepsal?"
"Ne, nepodepsal. V osm hodin jsem vůbec nebyl v laboratoři."
"Kde jste byl?"
"Venku."
"Může vám to někdo dosvědčit?"
Gallegher se zamyslel. Nevzpomínal si na nikoho.
"Dobře. Strana žalovaná uvádí, že jste kontrakt podepsal včera v osm hodin večer. Vy to kategoricky popíráte. Tvrdíte, že se za vás vydával - pomocí hypnózy - doličný předmět A, který dokonale napodobil váš podpis. Konzultoval jsem vaše tvrzení se soudními znalci. Podle nich není něčeho takového žádný robot schopen."
"Jde o nový typ, vaše ctihodnosti."
"Dobře. Ať tedy váš robot svými hypnotickými schopnostmi způsobí, abych ho pokládal za vás nebo za někoho z přítomných. Jinak řečeno - prokažte zmíněné schopnosti tady v soudní síni. Prosím, pane

Galleghere."
"Ano, vaše ctihodnosti," řekl Gallegher. Vstal ze svědecké lavice a přistoupil ke stolu, na kterém seděl robot ve svěrací kazajce. Ještě než robota oslovil, odříkal vědec v duchu krátkou, úpěnlivou modlitbu.
"Joe?"
"Co chceš?"
"Poslouchal jsi nás?"
"Pochopitelně."
"Zhypnotizoval bys pana soudce Hansena?"
"Nepřichází v úvahu," zaskřehotal Joe. "Mám práci."
Gallegher cítil, jak mu po zádech začíná stékat pot. "Hele, nechci tak moc. Jen abys..."
Oči na tykadlech se vytrvale dívaly do prázdna. "Neposlouchám tě. Eliminuji."
Uběhlo deset minut. Hansen pomalu ztrácel trpělivost. "Nuže, pane Galleghere..."
"Vaše ctihodnosti, prosím, dejte mi ještě trochu času. Joe je nový typ robota. Nemám ho úplně pod kontrolou."
"Dobře," přikývl soudce Hansen. "Pokud se vám kdykoli v příštích dnech podaří prokázat, že doličný předmět A má hypnotické schopnosti, obnovím projednávání. Za současné situace váš kontrakt zůstává v platnosti. Jste zaměstnancem Synatonu. Případ je uzavřen."
Soudce odešel. Tonové se potměšile, vítězoslavně rozhlédli po soudní síni a pak zamířili ke dveřím, už v doprovodu Silver O'Keefové, která - jak se zdálo - vyřešila problém, na jakou stranu se přidat.
Gallegher si vyměnil krátký pohled s Patsy Brockovou. Pokrčil bezmocně rameny.
"Uvidíme," řekl.
Patsy se pousmála. "Aspoň jste to zkusil. Co se dá dělat. Možná by to stejně nebylo k ničemu."
Brock se sotva držel na nohou. Kapesníkem si z kulatého obličeje stíral pot. "Konec. To je konec. Jen za dnešek v New Yorku otevřeli šest nových černých sálů. Já z toho dostanu infarkt. Zblázním se. To je katastrofa. Co budu dělat?"
"Chceš, abych si vzala Tona?" zeptala se Patsy kysele.
"Máš rozum? Leda bys mi slíbila, že ho při svatební hostině otrávíš. Proboha! Ten tchoř mě přece nemůže dostat do kolen. To nedovolím!"
"Hm." Patsy se obrátila ke Gallegherovi. "Co teď?"
"Půjdu do laboratoře," odpověděl Gallegher zamyšleně. "In vino veritas. Všechno začalo, když jsem byl opilej. Možná se všechno vyřeší, když se opiju znova. A když se to nevyřeší, zkusím se dohodnout s nějakým výzkumným centrem, jestli by nekoupili mou mrtvolu. Výnos vám odkážu. Přísahám."
"Fajn." Patsy se připojila k otci, který vrávoral ven ze soudní síně. Musela ho podpírat. Gallegher zavzdychal. Dohlédl na to, aby Joea v pořádku naložili do vznášedla. Pak začal podnikat první kroky směrem k uvolnění svého podvědomí.
O hodinu později už ležel na gauči v laboratoři, pil drinky z mechanického baru a zíral na robota. Joe stál před zrcadlem. Skřehotal si nějakou nepříjemnou, složitou melodii. Gallegherova opice narůstala do monumentálních rozměrů. Nebezpečně koketovala s hranicí otravy alkoholem. Vědec ale pil statečně dál. Byl rozhodnutý najít odpověď. Za každou cenu.
Podvědomí odpověď znalo. Někde hluboko v něm se skrýval důvod, proč Gallegher Joea postavil. Určitě ne proto, aby si ta hromada koleček pěstovala narcisovský komplex. Muselo to mít důvod. Logický důvod.
Faktor X. Kdyby znal faktor X, dostal by Joea pod kontrolu. No ovšem. To byl klíč. Faktor X. Bylo potřeba zadat úkoly, ke kterým Joea stavěl, které mu dal do programu. Ano, spustit program. Když robot neplní program, ztrácí psychickou rovnováhu. A napadají ho nesmysly.
Přesně tak. Gallegher do sebe obrátil sklenici skotské. Zalapal po dechu.
Marnost nad marnost a všechno je marnost. Jak se dá najít faktor X? Dedukcí? Indukcí? Osmózou? Myšlenky křižovaly oceán skotské. Opice. Opice v nadživotní velikosti. Co se to stalo tu noc před týdnem?
Gallegher si vzpomněl, že pil pivo. Že přišel Brock. Že odešel. A robot? Pivo. Pití piva má něco do sebe. Je to základ. Pivo. Možná, blesklo Gallegherovi hlavou, že to je ten problém. Špatné pití. Možná. Vědec

vstal, zabil opici tiaminem a vypravil se do kuchyně. Pro pivo. Do chladicího boxu vedle gauče naskládal desítky plechovek. Posadil se. Chvíli zápasil s uzávěrem první plechovky. Když ji konečně otevřel, pivo vystříklo až ke stropu. Napil se.
Faktor X. Joe o něm věděl. Samozřejmě. Ale nechával si to pro sebe. Stál u zrcadla a soustředěně sledoval pohyb koleček pod průhledným krytem.
"Joe?"
"Neruš mě. Analyzuji chod systémů. Je bezchybný. Krásný."
"Blbost. Nejseš krásnej. Ani trochu."
"Jsem. Ty nevnímáš můj derzál?"
"Co je to zas - derzál?"
"Promiň, já pořád zapomínám," řekl Joe soucitně, "že ty některé věci nikdy nepochopíš. Derzál jsem si připojil sám. Nedávno. Je to příjemné."
"Hmm." Za gaučem rostla hora prázdných plechovek. Gallegher zásadně dával přednost plechovkám před bulvami, i když pivo v plechovkách vyráběla už jen jedna firma někde v Evropě. Nechával si odtud pivo dovážet. Možná, to byl zvyk, ale zdálo se mu, že pivo z plechovek má úplně jinou chuť a vůni. Joe, vzpomněl si Gallegher. Joe ví, proč jsem ho smontoval. Ví to. On a moje podvědomí. Sakra!
Podvědomí.
Může mít robot podvědomí? Koneckonců, v mozku...
První, co Galleghera napadlo, byl skopolamin. Ale ten by u robota nezabral. K čertu. Jak si robot uvolní podvědomí?
Hypnózou.
Nechá se Joe zhypnotizovat? Ne. Vyloučeno.
Kdyby...
Autohypnóza.
Gallegher vypil další plechovku. A ještě jednu. Myšlenky se rozjasňovaly. Zaostřovaly. Umí Joe věštit budoucnost? Ne. Má zvláštní parametry, ale všechno v něm funguje na principech logiky a zákonů pravděpodobnosti. Má slabiny? Má. Má klasickou Achillovu patu, přesněji řečeno narcisovský komplex. Tudy by snad - snad - vedla cesta.
"Mně nepřipadáš krásnej, Joe," řekl Gallegher, "ani teď."
"Myslíš si, že mě to zajímá? Jsem krásný. A ty jsi hlupák, když mou krásu nevnímáš."
"No... je fakt, že nevnímám všechno. To víš, moje smysly. Jenže teď tě vidím jinak. Jsem opilej. Uvolnilo se mi podvědomí. A to tě zkrátka vidí jinak. Rozumíš?"
"Tím líp pro tebe," zaskřehotal Joe.
Gallegher zavřel oči. "Máš spoustu smyslů. Mnohem víc než já. Ale takhle se vidět nemůžeš, co?"
"Jak? Vnímám všechny svoje systémy."
"Z obou stran?"
"Pochopitelně. Proč by ne?"
"Vědomím i podvědomím? Tvoje podvědomí tě může vnímat jinak. V určitých směrech je přesnější a citlivější než vědomí. Řeknu ti, když jsem opilej nebo zhypnotizovanej..."
"Aha." Robot se zamyšleně podíval do zrcadla. "Aha."
"Škoda, že se nemůžeš opít."
"Podvědomí..." Joeův hlas překonával svou pisklavostí sám sebe. "...podvědomí by mohlo vnímat systémy v jiném světle. Přirozeně. Nový úhel pohledu."
"Nemysli na to," řekl Gallegher. "Nevím o ničem, co by ti uvolnilo podvědomí."
"Ale já vím," zaskřehotal robot. "Zhypnotizuji se."
Gallegher cítil, jak mu srdce stoupá do krku. Neodvážil se otevřít oči. "To umíš?" řekl.
"Pochopitelně. A nezdržuj. Byl bych větší hlupák než ty, kdybych se ochuzoval o tolik krásy. Nevídané, netušené..."
Joe nastavil tykadla tak, aby se mohl dívat jedním okem do druhého. Mlčel.
"Joe?" řekl Gallegher po chvíli.
Žádná odpověď.

"Joe!"
Zas žádná odpověď. Snad v celém New Yorku začali výt psi.
"Rád bych s tebou mluvil, Joe."
"Co chceš?" zeptal se robot zasněným pisklavým hlasem.
"Zhypnotizoval ses?"
"Pochopitelně."
"A připadáš si krásnej?"
"Krásnější, hlupáku, než jsem se kdy eliminoval."
Gallegher to přešel bez obvyklých nadávek a jízlivostí. "Takže máš uvolněné podvědomí?"
"Pochopitelně."
"Proč jsem tě smontoval?"
Ticho. Gallegher si olízl rty. Pak se rozhodl pro další pokus.
"Joe, musíš mi odpovědět. Proč jsem tě smontoval?"
Ticho.
"Vzpomeň si, Joe. Co jsem říkal, když jsem tě smontoval?"
"Pil jsi pivo," odpověděl robot zdráhavě. "Měl jsi problémy s otevíráním plechovek. Říkal jsi, že potřebuješ mít větší a lepší otvírák. Tak sis postavil mě."
Gallegher málem spadl z gauče. "Co?!?"
Robot důstojně odkráčel od zrcadla, vzal plechovku a jedním trhnutím ji otevřel. Z plechovky nevystříkla ani kapka. Joe byl dokonalý otvírák.
"Věda," zamručel Gallegher tiše. "Já postavím nejsložitějšího robota v dějinách jen proto, aby..."
Zakroutil nevěřícně hlavou.
V tu chvíli se Joe probral z hypnózy. "Co je?" zeptal se.
Gallegher ho přišpendlil ke zdi nenávistným pohledem. "Plechovka!" vyštěkl.
Robot chvíli váhal. Pak vzal plechovku a otevřel ji. "Škoda. Už jsi na to přišel, viď?"
"Jo. Přišel. Sakra. Konečně vím, jak ti zvednout mandle, kašpare. Budeš dělat to, pro co jsi tady, rozumíš."
"Jednou se to muselo stát," filozofoval Joe. "Ale nic mi nezabrání, abych se těšil z chodu systémů, z jejich krásy, když budu mít volno."
Gallegher zaťal zuby. "Koukni se, ty přerostlej otvíráku, teď poletíme k soudu a ty tam zhypnotizuješ Hansena. Rozumíš?"
"Přirozeně. Kdo poslechne jednou, poslouchá pořád. V tom je logika nesvobody. Kamínek uvolní lavinu. Osud. Program."
"Dobře dobře," zasmál se Gallegher. "Díky Bohu, že to tak dopadlo. Jinak bych skončil ve cvokárně. Až se zbavím Tonů a vyřeším Brockovi ten problém..."
"To se stalo," řekl Joe.
"Co?"
"Já jsem řešení. Když jsi mě stavěl, přišel k tobě Brock. A ty jsi potom spolu s konstrukcí otvíráku řešil podvědomě i jeho problém."
Gallegher se napil piva z otevřené plechovky. "Mluv. Rychle. Jak jsem to řešil?"
"Infrazvukem," zaskřehotal robot. "Jsem generátor infrazvukových impulzů, které Brock musí v nepravidelných časových intervalech zařadit do svého vysílání. Přirozeně pak dojde..."
Infrazvuk není slyšet. Ale má vliv na psychiku. Člověk ho vnímá nejdřív jako neurčitý, sotva znatelný pocit neklidu. Ten trvá několik vteřin. Možná minut. Pak se stupňuje až k návalům nepříčetného panického strachu. A panický strach ve spojení se synatonským S.P. - společným prožitkem - nutně vyvolává důsledky známé z učebnic o psychologii davu.

Majitelé domácích přijímačů Vox-View neměli nejmenší potíže. Impulzy byly příliš slabé na to, aby je mohli vnímat. Seděli ve svých obývacích pokojích a sledovali hvězdy Vox-View. To, že mňoukají kočky a vyjí psi, bylo ve srovnání s televizním programem naprosto nezajímavé a nepodstatné.
Ale v černých sálech, kde signál Vox-View zesilovaly kvůli zvětšení obrazu systémy Magna...

Byl to neurčitý, sotva znatelný pocit neklidu, který se rychle začal stupňovat. Až k hysterii. Diváci se jeden přes druhého hnali ke dveřím. Nikdo nevěděl proč, ale každý chtěl ven. Na vzduch.
Černé sály se vyprázdnily hned při prvním infrazvukovém impulzu. Jako na povel. Všude. V celé zemi. Pravý důvod toho iracionálního masového útěku znal jen Gallegher, Brock, jeho dcera a pár techniků z Vox-View.
Když potom za hodinu Brock odvysílal druhý impulz, odešli pryč ze sálů i vytrvalci, kteří se tam vrátili. Po několika týdnech se zájem o černé sály stabilizoval na nule. Domácí televize byla sice menší, ale příjemnější. Lepší. Sledovanost Vox-View okamžitě stoupla.
A nejen to. Kromě likvidace černých sálů přinesl Gallegherův experiment ještě další, na první pohled paradoxní výsledek. Totiž pokles návštěvnosti v legálních sálech Synatonu.
I když se to zdálo absurdní, bylo to svým způsobem logické. Divák si nepříjemný pocit vysvětloval různě. Strach z davu a klaustrofobie patřila k nejrozumnějším, obecně přijímaným zdůvodněním. A v téhle situaci žena jménem Jane Wilsonová, jinak docela bezvýznamná a nezajímavá, utekla spolu s ostatními z černého sálu.
Druhý den se rozhodla, že si připlatí a půjde do legálního sálu společnosti Synaton. Seděla a sledovala program. A v nějakém zvlášť napínavém okamžiku se rozhlédla kolem sebe. Viděla dav. Obrovský neprostupný dav. Zvedla oči ke stropu. V tu chvíli se jí zmocnil neodbytný, tísnivý dojem, že strop klesá dolů.
Zaječela.
Musela ven. Pryč. Na vzduch. A nebyla sama. Davová psychóza funguje spolehlivě. Velmi spolehlivě. Panický úprk se naštěstí obešel bez zranění. Nouzové východy, stavěné pro případ požáru, byly dost široké. Synaton zabezpečil své sály opravdu dobře. Ale nebylo mu to k ničemu. Lidská psychika už začínala chápat dav a televizi jako nebezpečné spojení. Prostá podvědomá asociace...
Po čtyřech měsících nebyl v provozu jediný černý sál a Perly Synatonu zacházely na úbytě. Tonové, otec a syn, se z toho samozřejmě neradovali. O to větší radost měl každý, kdo byl na výplatní listině Vox-View.
Kromě Galleghera. I pro něj zpočátku všechno vypadalo slibně. Dostal šek s nádhernou mnohamístnou sumou a už se těšil na obří zásilku piva z Evropy. Jenže pak přišel zlom. Stalo se něco, s čím nepočítal, co se nikdy stát nemělo. Nikdy. Ležel na gauči ve své laboratoři a zachmuřeně usrkával whisky se sodou. Joe se - jako obvykle - díval do zrcadla. Zkoumal ozubená kolečka pod průhledným krytem.
"Joe," řekl Gallegher.
"Ano? Co mám udělat?"
"No... nic." V tom byl ten problém. Gallegher vylovil z kapsy zmuchlaný telegram a znovu si ho přečetl. Bylo to tak. Evropská plechovkárna se rozhodla změnit strategii. Začala vyrábět místo plechovek moderní bulvy. Tak si to žádal trh. Zákon nabídky a poptávky. Konec plechovkám.
Do plechovek už se nedávalo nic. Ani pivo. Doba plechovek definitivně skončila.
Co teď s robotem, který má otevírat plechovky?
Gallegher si povzdechl. Při míchání dalšího drinku upravil poměr whisky a sody ve prospěch whisky. Joe hrdě pózoval před zrcadlem.
Nastavil tykadla tak, aby se mohl dívat jedním okem do druhého, a uvolnil si autohypnózou podvědomí. Analyzoval chod systémů z jiného úhlu.
Gallegher znovu zavzdychal. Psi v celé ulici vyli jako smyslů zbavení. Samozřejmě.
Po dalším drinku se začal cítit líp. Neškodilo by, pomyslel si, kdybych zazpíval Frankie a Johnnie. Proč ne? Možná, že by Joe zpíval taky. Baryton a infra- nebo ultrazvuk. Skvělá kombinace. Sakra.
Za deset minut už Gallegher se svým otvírákem plechovek zpíval duet.

přeložil Mirek Valina